

המוסף לשבת I

נגיעות מחקר - 16.1.2015

ד"ר איתי אשר, לשכת המדען הראשי, משרד החינוך

הסרת אחריות (disclaimer): המלצת על קריאה של טקסט אין משמעותה שאלו הן עמדותי או עמדת לשכת המדען הראשי. אין גם טענה שממצאי מחקר המצוטטים כאן הם "האמת". כמעט הכל בחינוך שנוי במחלוקת, מה שחשוב זה לרענן את התפיסות כל הזמן ולבחון אותן לאור עדויות.

1. למידה מהצלחות (?) – המקרה של שנחאי

ברשומה הבאה בבלוג המכון לחקר החינוך באוניברסיטת לונדון, חוקר בריטי המתארח השנה בשנחאי מספר על רשמי ביקור בבית ספר ציבורי מצליח. המציאות הרבה יותר מורכבת מאשר בדו"חות ה-OECD, בייחוד כאשר נראה לכאורה שיש ניגוד בין פרקטיקות הוראה מאד אפקטיביות שמיושמות שם כפי שמעידים המבחנים הבינ"ל, ובין הוראה הממוקדת במה שקרוי בימינו "כישורי המאה ה-21" כמו טיפוח יצירתיות וחשיבה ביקורתית. לקריאת הרשומה לחצו [כאן](#)

2. מדידת איכות הוראה באמצעות הישגי תלמידים – מחלוקת בארה"ב, והפעם בהקשר של דירוג מכללות להכשרת מורים

ברשומה הבאה בבלוג של פרופ' דיאן רביץ' מובא מכתב של ד"ר לפסיכולוגיה המגיבה כנגד כוונה של משרד החינוך האמריקאי לדרג מוסדות להכשרת מורים בין השאר על פי הישגים לימודיים של תלמידים של בוגרי המוסדות במבחנים סטנדרטיים (באנלוגיה ישראלית – מכללות למורים ידורגו על פי ציוני מיצב של תלמידים). הרעיון הוא להשתמש בטכניקה סטטיסטית הנקראת VAM המתיימרת לחלץ את התרומה של המורה להישגי התלמידים, תוך "ניקוי" כל המשתנים האחרים שתוכלו לעלות על דעתכם (השכלת ההורים, מצב כלכלי בבית, מספר האחים, מנהל, תקציב....). בארה"ב השימוש ב-VAM התחיל במדינות מסוימות והוא שנוי מאד במחלוקת, הן בגלל טענות לבעיות של תוקף ומהימנות והן בגלל טענות להשפעה הרסנית על תהליכי הוראה-למידה. לקריאת הרשומה לחצו [כאן](#).

3. למידה משמעותית – גם בתיאטרון

בלי קשר לאירועים האקטואליים אצלנו, במדינת ניו יורק בארה"ב מתקיים ויכוח סוער עד ונגד סיורים מחוץ לבית הספר, כאשר המוקד הוא העלויות הגבוהות של למידה חוץ-כיתתית (נסיעות, ביקור באתרים, ביטוח וכו'). כרגיל בתרבות האמריקאית (לטוב ולרע) נדרשים להראות קשר בין פעילות להישגים לימודיים על מנת להצדיק את ההוצאה. בכתבה הבאה מתואר מחקר שהשווה

אפקטיביות של למידה מצפייה בהצגת תיאטרון של מחזה קלאסי, לעומת למידת המחזה מטקסט או צפייה בסרט. הממצאים תמכו מאד בעמדתם של המצדדים בפעילויות למידה חוץ בית ספריות. לקריאת הכתבה על המחקר לחצו [כאן](#).

4. האינטראקציה בין הורה לילד סביב ניצני אוריינות

הודעת דוברות של אוניברסיטת תל אביב על מחקר בנושא שימוש בטכנולוגיה לסיוע של ההורים לילדיהם בלמידת כתיבה (פרופ' דורית ארם). לקריאת ההודעה לחצו [כאן](#).

5. זועקים להערכה

כתבה ביקורתית של מירב ארלוזורוב על פרויקט מיכא"ל מתארת את הפער בין צורך בהערכה חיצונית על כ-500 תכניות שמפעיל המשרד ובין היכולת להעריך את כולן. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).